

Hämeestä tulleet Markku Pihlajaniemi

1690-luvun nälkävuosina, mitä aikaa käräjätösteissä kutsutaan myös köyhäksi ajaksi, joutuivat monet jättämään kotinsa ja lähtemään muille seuduille etsimään parempia ehtoja. Ilmajoen käräjillä esitettiin vuonna 1700 kruununvoudin määräystä, koskien Hämeestä mieron-tielle lähtenyttä joukkoa. Esivallan pyrkimyksenä oli saada irtolaisväki takaisin kotiseuduilleen. Hämeestä tulleista Ilmajoella todettiin suurimman osan tulleen jo selvästi aikaisemmin ja näin ollen jo asettuneen mahdollisesti pysyvästikin tähän kärjäkuntaan.

Nimismies Esa Valentinpoika esitti kruununvoudin luotetun Andreas Aurinin kirjallisen määräyksen 10 päivältä kuluva kuukautta julkistaa, että jos joukko irtolaisväkeä Hämeenmaasta tulee tälle seudulle, pitää heidän heti huomattavan uhkasakon uhalla tältä isiensä seudulle lähteä. Heitä on Hämeenkyröstä ja lähipitäjistä luvultaan 42 henkilöä, jotka kruununvoudin Johan Haken kertomuksen mukaan olisivat sieltä lähteneet vuosina 1696 ja 1697. Mutta kun kovin harvat niistä, jotka mainittu kruununvoudin on luettelossa ilmoittanut ovat näinä aikoina tänne tulleet, niin pyysi nyt nimismies, että jos nämä tänne tulleet miehet voitaisiin tutkia, mihin oikeus suostui. Ja todettiin, että Matti Yrjänänpoika Turkkilasta, Tuomas Matinpoika Kalkunmäestä, Pietari Eskonpoika Tokoisista, Matti Matinpoika Parkanosta, Jaakko Naskalin Heikki, (ilmeisesti poika/MP) Olli Vataja Kihniöstä, Juho Linnan 4 poikaa Pietari, Juho, Mikki ja Heikki, sotamies Tuomas Röyskö, Yrjänä Kuivanen, Antti Nisunpoika Viljakkalasta, Juho Juhonpoika Mylläri (olen tulkinnut sukunimeksi, mutta voi olla myös ammatti/MP) ja Matti Jaakonpoika Hittu ovat kaikki kasvaneet tällä seudulla lapsuudestaan lähtien. Jotkut heistä ovat olleet täällä yli 20 vuotta, mutta heistä ei ole ketään, joka ei olisi ollut täällä yli 10 vuotta, minkä vakavan kehotuksen totuuden tunnustamiseksi jälkeen lautakunta ja läsnäoleva kärjäkunta yksimielisesti todisti. Mutta Jaakko Juhonpoika Tokoisista ja Lauri Kuivainen Kihniöstä ovat tulleet menneenä köyhänä aikana tähän pitäjään ja ovat valmiit vaatimuksesta lähtemään tältä. Muita esitettyyn luetteloon merkittyjä ei kukaan tuntenut eikä tiennyt. Tämä kaikki merkittiin näin muistiin ja pyynnöstä esitettiin julkinen todistus.

Lähde: Ilmajoen kesäkäräjät 1700 mf ES 2088